

Ani námitce sub 3) nemohl nss přisvědčiti, neboť st-l tu přehlíží, že postup, který podle názoru st-le měl býti v daném případě zachován, je předepsán v §§ 8 a 9 zák. čl. XIV:1898 ve znění § 5 zák. čl. XIII:1909 jen v těch případech, kde trestní nebo disc. řízení ještě nebylo zavedeno nebo skončilo-li disc. řízení osvobozujícím nálezem; naproti tomu v § 7 lit. b), který předpokládá, že tu již jest odsuzující výrok, vydaný v soudním řízení trestním nebo v řízení disciplinárním, řízení st-lem požadované jako podmínka odnětí kongruového doplňku předepsáno není.

Konečně bylo k námitce sub 1) a sub 4) uvážiti, zda žal. úřad důvodně mohl ve skutkové podstatě činu, pro nějž byl st-l odsouzen trestním rozsudkem, spatřovati těžký mravní poklesek st-le jako duchovního nedůstojný.

V tom směru pak shledal nss, že žal. úřad v nař. rozhodnutí nijak nerozvedl, jakými úvahami dospěl k názoru, že jednání, pro které st-l byl trestním soudem odsouzen, dlužno kvalifikovati jako těžký mravní poklesek, nedůstojný postavení st-le jako duchovního. Prostý poukaz na to, že byl st-l pravoplatně odsouzen pro přestupek § 1 zák. č. 309/1921 Sb., po názoru nss-u nestačí, kdyžť podle cit. ustanovení § 7 lit. b) zák. čl. XIV:1898 nemá za následek ztrátu kongruového doplňku odsouzení duchovního trestním rozsudkem nebo disc. nálezem pro jakýkoli trestní neb disc. delikt, nýbrž jen takový, jehož skutková podstata involvuje těžký mravní poklesek, nedůstojný postavení duchovního.

V řečené neúplnosti nař. rozhodnutí shledal nss podstatnou vadu řízení, neboť jí byla st-li znesnadněna obrana proti nař. rozhodnutí a nss-u přezkoumání jeho zákonitosti.

Č. 11.248.

Pojištění pensijní: Pojem »prací převážně duševních« podle zák. č. 89/1920 Sb.

(Nález ze dne 30. dubna 1934 č. 8927/32.)

Prejudikatura: Boh. A 457/20, 532/20, 1666/22, 3827/24, 8169/29, 9349/29.

Věc: Firma »Českomoravská-Kolben-Daněk, akciová společnost« v Praze proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: K žádosti Pensijního ústavu akciové společnosti Českomoravská-Kolben z 30. listopadu 1926 rozhodl zem. úřad v Praze výměrem z 12. května 1931 podle § 64 a) zák. č. 89/1920 Sb., že Josef T. v zaměstnání u této firmy byl od 21. května 1926 do 12. července 1926 povinen pensijním pojištěním. V důvodech bylo uvedeno, že výsledkem jeho a zástupce firmy bylo zjištěno, že Josef T. v oné době byl zaměstnán tím, že hotové automobilové součástky porovnával pomocí měřidel (kalibrů) a jiných měřících pomůcek, zda se srovnávají svými rozměry s modely či výkresy. Shledal-li podle toho dotčený výrobek vadným či bezvadným, třídil pak tyto součástky a připravoval vadné výrobky k další kontrole. Tuto činnost, jež záležela v podstatě v hodnocení určitých poznatků,

získaných prostými smysly na základě odborných vědomostí a zkušeností, tedy ve tvoření logických úsudků, nutno pokládati za činnost převážně duševní, zakládající podle § 1 odst. 2 lit. a) cit. zák. pensijní pojistnou povinnost. Odvolání, jež podala z tohoto rozhodnutí stěžující si firma jako právní nástupkyně shora jmenované společnosti, min. soc. péče nař. rozhodnutím nevyhovělo a potvrdilo je z důvodů v něm uvedených.

K vývodům odvolání pak dodalo: Při kvalifikaci činnosti Josefa T. jako činnosti kontrolní nezáleží na tom, jaké povahy bylo měření, resp. jaké konstrukce byly měřící přístroje, zejména byly-li do jisté resp. značné míry zmechanisovány; nebželoť o pouhé zjišťování rozměrů, o mechanické měření; tyto úkony nebyly vlastním účelem zaměstnání T.-ova. Účelem tím bylo tvoření úsudků o tom, zda vyrobený předmět není po stránce předepsané dimenze vadný. V tomto směru sama st-lka ve svém odvolání doznává, že pracovní výkony Josefa T. spočívaly v tom, že tento pomocí mechanicky přesně konstruovaných hmatadel, měrek, kalibrů a šablon třídil automobilové součástky a odděloval kusy, které se při tomto ohledání zdály nějak vadnými. Podstatou činnosti, kterou T. vyvíjel, bylo tedy tvoření úsudků. Poněvadž je výpověď Josefa T. zjištěno, že tento absolvoval čtyřtřídní státní odbornou školu pro zpracování kovů, a že byl do služeb st-lky přijat právě na základě tohoto předběžného vzdělání, resp. kvalifikace (kteréžto st-lka průběhem řízení nepopřela), je zřejmo, že tvoření úsudků shora uvedených dalo se na podkladě odborných znalostí, resp. zkušeností. Ostatně st-lka ani netvrdí, že by práce T.-ovy mohl konati každý laik, t. j. že by zkoumáním automobilových součástek co do přesných dimensí a zjišťování vad mohl konati každý, kdo v tom oboru nemá vůbec žádných znalostí a zkušeností. Je přirozeno, že práce podobného druhu laikovi svěřiti nelze. Pro posouzení činnosti T.-ovy jako převážně duševní je nerozhodné, že konečné rozhodnutí o tom, má-li býti součástek T.-em přehlédnutých použito k výrobě, či mají-li se vyřaditi jako zmetek nebo odevzdati do opravy, příslušelo — jak st-lka tvrdí — osobám jiným (přednímu kontroloru nebo dílovedoucímu), a že tyto osoby součástky T.-em přehlédnuté znova po něm přehlížely; skutečnost, že nějaká práce je konána pod kontrolou jiné osoby, nemůže ještě činnosti zaměstnancově vtisknouti ráz služeb jiných, než jakými jsou svou vnitřní povahou ve skutečnosti. I činnost kontrolní může podléhati další kontrole, aniž však již tím stává se činností podřízenou.

Stížnost, domáhající se zrušení tohoto rozhodnutí pro vadnost řízení a nezákonnost, nemohl nss uznati důvodnou z těchto úvah:

In merito jest na sporu otázka pensijní pojistné povinnosti J. T. jako třídiče pro kontrolu u stěžující si firmy v době od 21. května do 12. července 1926, tedy za platnosti zák. č. 89/1920 Sb. Tuto činnost kvalifikoval žal. úřad jako práce převážně duševní a uznal proto Josefa T. za pojištěním povinna podle § 1 odst. 2 lit. a) cit. zák. Stížnost označuje tuto subsumpci za nezákonnou a snaží se dovoditi, že práce vykonávané T.-em nelze uznati za převážně duševní ve smyslu cit. zákon. ustanovení.

Stížnosti nelze však přisvědčiti. Podle skutkového zjištění žal. úřadu, jemuž stížnost neodporuje, záležela práce jmenovaného v tom, že hotové

automobilové součástky porovnával pomocí měřidel (kalibrů) a jiných měřících pomůcek, zda se srovnávají svými rozměry s modely či výkresy. Shledal-li podle toho dotčený výrobek vadným či bezvadným, třídil pak tyto součástky a připravoval vadné výrobky k další kontrole. Podle tohoto zjištění nezúčastnil se tedy J. T. manuální výroby automobilových součástek přímo, nýbrž jen nepřímo pravidelným zkoumáním a kontrolováním jich měřidly podle modelů či výkresů. Podstata jeho činnosti záležela tedy v tom, že kontroluje bezvadnost a přesnost hotových již výrobků jemu odevzdaných na podkladě nabytých vědomostí a zkušeností jednak pouhými smysly, jednak měřícími přístroji a pomůckami, dospíval k určitým poznatkům, na základě nichž pak srovnáním výrobků s modely a výkresy, podle nichž kontrolovaná součástka byla, resp. měla býti zhotovena, zkoumal, zda s modely a výkresy skutečně se shoduje. Tato jeho kontrolující činnost vyžadovala tedy tvoření logických úsudků o tom, a byla proto činností duševní. Poněvadž pak utvoření těchto logických úsudků o vadách, jež nejsou každému hned na první pohled patrné, bylo vlastním úkolem při pracích T.-ovi svěřených a získávání smyslových poznatků manuálními úkony jen přípravou pro ony úsudky jako pro činnost hlavní, nutno v jeho činnosti právem spatřovati činnost převážně duševní, jakou má na mysli předpis § 1 odst. 2 lit. a) zák. č. 89/1920 Sb. (srov. Boh. A 457/20, 532/20, 1666/22, 3827/24, 8169/29, 9349/29). Zhodnotil-li žal. úřad vylíčené zaměstnání Jos. T. jako práce převážně duševní, měl pro toto zhodnocení v nesporných výsledcích vykonaného šetření náležitý skutkový podklad. Subsumoval-li pak J. T., který ony převážně duševní práce vykonával, pod cit. zákonný předpis, nelze mu právem vytýkati, že by jeho výrok byl vadný nebo nezákonný.

Z těchto úvah vyplývá, že stížnost namítá bezdůvodně, že práce T.-ova byla povahy jen mechanické, podřadné a nevyžadovala duševní činnosti, ačkoli stížnost na jiném místě zase uznává, že práce záležející toliko v měření podle předložených výkresů jest práce duševní, takže těmito tvrzeními sama si odporuje.

Namítá-li stížnost dále, že i práce dělníka, který vyrobil v továrně součástky, jiným zaměstnancem později kontrolované, ač manuální, jest přece spojena také s jistou částí práce duševní, a že jeho výkony bez takové práce nejsou myslitelné, sluší jí dáti za pravdu. Leč stížnost při tom přehlíží, že podle § 1 odst. 2 lit. a) zák. č. 89/20 Sb. jen výkony převážně duševní zakládají pojistnou povinnost toho kterého zaměstnance. Jde-li o takové úkony, při nichž práce duševní a práce fyzická jsou sloučeny v jedné osobě, pak rozhodným momentem jest skutečnost, která z nich má převahu. Jestliže pak postupující dělbou práce, zejména ve velkých závodech jako továrnách a pod., oba druhy činnosti byly od sebe odděleny a rozděleny mezi dva nebo více zaměstnanců, nutno zaměstnání každého z nich posuzovati o sobě s hlediska cit. zákonného ustanovení (Boh. A 457/20). Tak tomu jest právě u zaměstnanců stěžujících si firmy v kontrolním oddělení její továrny. Tím, že srovnávání vyrobené automobilové součástky s modelem či výkresem, které — jak shora bylo dovozeno — dlužno pokládati za činnost duševní, bylo odloučeno od fyzické práce výrobní, byla vytvořena nová kategorie zaměstnání, jehož převážným obsahem jsou právě ony výkony kvalifikované jako du-

ševní, které nutno proto pokládati za zaměstnání zakládající pensijní pojistnou povinnost. Při tom jest právně nerozhodné, že t. zv. třídič pro kontrolu, jakým byl J. T., pracuje pod dozorem vyššího kontrolujícího orgánu, t. zv. kontrolora, neboť tato skutečnost činnost třídičovu charakteru práce převážně duševní zbaviti nemůže. Nerozhodné jest také, že třídičskou práci vykonávají i muži řemeslu nevyučení a ženy, ježto nesejde na tom, kdo je vykonává, resp. vykonávati může, nýbrž jaké povahy jest práce třídičská.

Č. 11.249.

O b e c n í v o l b y: I. * Týž volič nemůže platně podepsati několik kandidátních listin (§ 20 odst. 2 vol. ř. v obcích). — II. * V legitimačním lístku jest uvéstí nejen počáteční, nýbrž i konečnou hodinu volby (§ 31 odst. 2 vol. ř. v obc.). — III. Podáním kandidátních listin u obecního notáře na Slov. je vyhověno předpisu § 20 vol. ř. v obcích. — IV. V § 38 vol. ř. ob. není nařízeno, aby »úřední« obálky, které mají býti při volbě dodány voličům, byly označeny jako úřední.

(Nález ze dne 30. dubna 1934 č. 8225.)

V ě c: František T. a spol. v L. proti zemskému úřadu v Bratislavě o volbu obecního zastupitelstva.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Proti volbám obecního zastupitelstva v L., provedeným dne 27. září 1931, podali st-lé námitky z 1. října 1931, v nichž uplatňovali:

1. Kandidátní listiny č. 2, 3, 4, 6 a 10 byly předloženy »státnímu notářskému úřadu«, což se příčí § 20 odst. 1 ob. řádu vol., podle něhož měly býti předloženy u obecního úřadu, aniž co na věci mění, že notářský úřad, potvrdivší převzetí, dal osvědčení o tom podepsati též obecnímu starostovi. Lhůta § 20 cit. zák. je neprodlužitelná, a proto zvláště kandidátní listina č. 10, podaná až poslední den, t. j. v neděli dne 13. září 1931 o 1. hod., nedostala se včas k obecnímu úřadu.

2. Proti předpisu 2. odst. § 20 vol. řádu podepsali tíž voličové více kandidátních listin, takže po odečtení stejných podpisů nebylo by několik kandidátních listin mělo dostatečný počet podpisů. Jednotlivé podpisy se střídají na kandidátních listinách č. 1, 2, 4, 5, 6 a 8.

3. Na legitimačních lístcích nebo aspoň na většině jich byla uvedena jen počáteční hodina volby, nikoli též hodina konečná, což je tím vážnější, že při dřívějších volbách se vždy volilo do 16. hod., kdežto tentokrát jen do 15. hod., takže množství voličů přišlo k volbě opožděně.

4. Voličům nebyly dány úřední obálky, to jest obálky voličům dané nebyly jako úřední označeny, takže nelze kontrolovati, nebyla-li porušena čistota voleb.

5. Ve volební místnosti č. IV. nebylo připuštěno k volbě asi 10—12 voličů, kteří byli ve volebním seznamu zapsáni, poněvadž volební komise si nesprávně vyložila škrtnutí voliče v rubrice »oprávněnost k volbě pro okres, zemi a senát«. Asi polovice těchto voličů byla sice povolána zpět, zbytek však nepřišel, takže při číselných diferencích (u kandidátní